

telse og finansiering af fredsbevarende operationer.

Den afro-asiatiske gruppe, der tillige med de øvrige udviklingslande havde en særlig interesse i, at generalforsamlingen gennemførte oprettelsen af handelskonferencen som et permanent FN-organ, fremkom underhånden med et forslag, der gik ud på, at FNs finansielle situation skulle lettes ved indbetaling af frivillige bidrag, at medlemsstaterne uden at præjudicere deres hidtidige standpunkter skulle indvillige i ikke at rejse art. 19-spørgsmålet under generalforsamlingen, samt at problemkomplekset om de fredsbevarede foranstaltninger skulle tages op til nærmere overvejelse. Dette forslag fandt imidlertid ikke tilslutning, da man fra amerikansk side ikke ville tillade afstemninger, før man havde sikkerhed for, at det sovjetiske bidrag var tilstrækkelig stort til at bringe Sovjetunionen ud af art. 19-situationen, medens Sovjetunionen, der kunne støtte forslaget, hverken ville forpligte sig med hensyn til tidspunktet for bidragets indbetaling eller dets størrelse.

Herefter åbnedes generalforsamlingen på grundlag af den formel, der er beskrevet ovenfor under kapitel II.

Medens generaldebatten stod på, blev der gjort flere forsøg på at finde frem til en kompromisløsning i FNs krise. Således udarbejdede generalforsamlingens præsident et resolutionsudkast, der adskilte sig fra den afro-asiatiske gruppes forslag ved ikke at indeholde et forhåndsafkald på adgangen til påberåbelse af art. 19, ved at oprette en fond for de frivillige bidrag, som skulle indbetales eller tilsiges inden 15. januar 1965, og ved at anmode generalsekretæren om inden denne dato at udarbejde en rapport om de indkomne bidrags og tilsagns størrelse og tilstrækkelighed. Medens de vestlige lande principielt var positivt indstillede til dette udkast, stod den afro-asiatiske gruppe fast på sit oprindelige forslag, der fortsat blev støttet af Sovjetunionen netop på grund af dets forhåndsafkald på anvendelsen af art. 19. Et af Sovjetunionen fremsat ændringsforslag til præsidentens udkast kunne ikke accepteres af USA, fordi generalforsamlingen ifølge dette forslag straks efter vedtagelsen af en opfordring til at yde bidrag skulle påbegynde sin „normale virksomhed“ (d.v.s. med afstemninger, valg

til komiteer m.v.) uden at afvente generalsekretærens rapport om de frivillige bidrag; herved ville spørgsmålet om påberåbelsen af art. 19 blive præjudiceret.

Efter at USA havde forkastet det sovjetiske forslag om påbegyndelsen af „normal virksomhed“, modsatte Sovjetunionen sig til gengæld opfordringen til ydelse af bidrag. Herefter kunne der alene opnås enighed om på plenarmødet den 30. december 1964 at udsætte generalforsamlingens „virksomhed“ indtil den 18. januar 1965 uden omtale af hverken art. 19 eller frivillige bidrag.

Hensigten med udsættelsen af generalforsamlingen til 18. januar var endnu en gang at vinde tid til at finde frem til en løsning af art. 19-spørgsmålet, men det lykkedes fortsat ikke at bane vej for et kompromis. Sovjetunionen kunne stadig støtte det afro-asiatiske forslag, selv med en tilføjelse hvorefter de højt udviklede lande skulle indbetale sådanne bidrag, at FNs finanskriser løses, men man ville fra sovjetisk side ikke — ej heller fortroligt underhånden til generalsekretæren — give oplysning om det sovjetiske bidrags størrelse, før der havde fundet afstemninger sted. USA ville fremdeles ikke tillade afstemninger, før landene i restance ved bidrag eller tilsagn herom bragte sig ud af art. 19-situationen.

Under udenrigsminister Per Hækkerups ophold i New York i begyndelsen af januar forsøgte man fra dansk side at nærme de modstridende standpunkter til hinanden ved et ændringsforslag til den afro-asiatiske plan. Det danske forslag gik ud på, at medlemslandene for at hindre en konfrontation og muliggøre generalforsamlingens normale arbejde skulle forpligte sig til at træffe sådanne forholdsregler, at spørgsmålet om anvendelsen af art. 19 ikke opstod. Ideen bag ændringsforslaget var, at medlemslandene skulle forpligte sig til sådanne betalinger, der gjorde anvendelsen af art. 19 overflødig, medens medlemslandene efter det oprindelige forslag forpligtede sig til ubetinget at undlade at rejse art. 19-spørgsmålet i forventning om tilstrækkelige frivillige bidrag. Da man imidlertid fra amerikansk side forbeholdt sig ret til at påberåbe sig art. 19 også efter vedtagelsen af det således ændrede afro-